

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

10 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare, declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 394 de infanterie din 15 august 1944, în cauza penală privind-o pe

Jeman Pelagheia Xxxxx, născută în anul xxxxx, originară din s. Xxxxx r-l Xxxxx regiunea Xxxxx, la data examinării dosarului a fost domiciliată în s. Xxxxx r-l Xxxxx, XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

27 noiembrie 2019 - 10 decembrie 2019

în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 394 de infanterie din 15 august 1944, **Jeman Pelagheia Xxxxx**, a fost condamnată în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 3 ani și fără confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Jeman Pelagheia, a fost recunoscută vinovată și condamnată de faptul că, fiind nemulțumită de sistemul instaurat de regimul sovietic în privința colectivizării, în anul 1933, trădându-și patria, a trecut ilegal frontiera de stat pe teritoriul României, unde s-a stabilit cu traiul. Ulterior, în anul 1942, o dată cu sosirea forțelor de ocupație române pe teritoriul regiunii Tiraspol, inculpata a revenit în satul Corotnoe, unde s-a aflat până la 12 iunie 1944.

În ședința de judecată Jeman Pelagheia, a declarat că se consideră vinovată privitor la învinuirea adusă, comunicând, că ea împreună cu soțul său au intrat în colhoz în timpul când se realiza colectivizarea. În anul 1933, au trecut cu traiul în

România. În 1942, după ocuparea teritoriului de autoritățile române, a hotărât să se întoarcă în Moldova.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare invocând prevederile 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței sus nominalizate, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Jeman Pelagheia, pe motiv că la materialele dosarului nu se conțin probe suficiente ce ar confirma că, Jeman Pelagheia, prin acțiunile sale, a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cu prevede dispoziția art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU – trădare de patrie.

Instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatei la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, condamnarea lui Jeman Pelagheia, pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatei la un proces echitabil. În consecință, hotărârea judecătorească în cauză, urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Jeman Pelagheia, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Prin urmare, inculpata Jeman Pelagheia, în conformitate cu art. 3 al Legii 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitată.

4. Judecând argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis cu casarea hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatei, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

De asemenea, Colegiul penal menționează că, la 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Conform art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici

Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru "tradare de patrie".

În temeiul celor constatate și prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată prezența în speță a motivelor întemeiate pentru a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Jeman Pelagheia, în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, a o casa și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a înceta procesul penal pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, prin urmare și reabilitarea condamnatei.

Ținând cont de cele menționate supra, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare declarat este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu art. art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Se admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, se casează sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 394 de infanterie din 15 august 1944, în privința condamnării lui **Jeman Pelagheia Xxxxx**, în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acesteia în fața societății, și reintegrarea în drepturi în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 10 decembrie 2019.

Președinte	Timofti Vladimir
Judecător	Cobzac Elena
Judecător	Toma Nadejda
Judecător	Țurcan Anatolie
Judecător	Boico Victor